

«Бүлдіршіндердің шығармашылығын дамыту»
«Дидактикалық ойындар»
«Шебер қолдар»
«Бала тілін дамыту»
«Таза ауадағы шынықтыру»
«Сиқырлы сандар»

БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

Құрастырушы-авторлар: Р.Ш.Ибраева, Ә.О.Мукушева, Г.Ә.Досымова, Т.Б.Саржанова, С.Т.Аймағанбетова

Редакциялық алқа: Г.Б.Дихамбаева, Ж.С.Хожбанова

Пікір жазғандар:

Г.Б. Дихамбаева - Облыстық оқу орталығы (әдістемелік кабинет) директорының орынбасары

К.М.Смайлова - «Еркем-Ай» жекеменшік балабақшасының меңгерушісі, мектепке дейінгі білім беру саласының ардагері

Р.Ж.Шермаханова - М.Мәметова атындағы Қызылорда гуманитарлық колледжі «Ақпараттық-әдістемелік зерттеу» орталығының меңгерушісі, «Мектепке дейінгі педагогика және психология» пәндерінің жоғары санатты оқытушысы

Қ.Қ.Қарақұлова - Ер Тарғын» балабақшасының меңгерушісі, Облыстық оқу орталығының шығармашылық топ жетекшісі

Вариативтік компонент бағдарламалары Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандартының (ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыз №1080 қаулысы) талаптарына сәйкес дайындалды.

Бағдарламаларды дайындау барысында айтылған ескертудің мен ұсыныстарына

4-5 жастағы балаларға арналған

«Шебер қолдар» бағдарламасы

(Вариативтік компонент)

Кіріспе

Еңбек тәрбиесі – ол баланың еңбек етуге деген психологиялық даярлығын, еңбек деген дұрыс көзқарасын қалыптастыру, сонымен бірге еңбек тәртібі мен мәдениет меңгерту болып табылады.

Бала бойында еңбексүйгіштікті тәрбиелеу жайлы К.Д.Ушинский: «Тәрбиенің өзгерер ол адамға бақыт тілейтін болса, оны бақыт үшін емес, өмір сүру еңбегіне даярлау керек...Тәрбие адам бойында еңбекке деген сүйіспеншілік пен әдетті дамытуы керек; о адамға өмірдегі өзі үшін қажетті еңбекті табуға мүмкіндік жасауы керек... Тәрбие адамның ақылын ғана дамытып, оны белгілі көлемдегі мәліметтермен таныстырып қал қоймай, адам жүрегінде еңбексіз адам өмірі абыройлы да, бақытты да болмайтында еңбекке деген ынтаны жандыруы қажет»- деп жазады.

Еңбек тәрбиесі отбасында әр түрлі жолдармен іске асады. Балалар өзіне-өзі қызмет көрсетуге кеңінен қатыстырылады. Олар үй шаруашылығында көптеген міндеттер атқарады. Балалар мен ересектердің бірлесіп жұмыс істеуіне мүмкіншілік болады.

Еңбек баланың адамгершілік, ақыл-ой, физикалық, эстетикалық дамуының ең басты факторы. Осы сатыда қалыптасқан дағды баланың одан әрі дамуын қамтамасыз ет қана қоймай, меңгеретін білім, білікті белсенді түрде қабылдауы мен түсінуіне мүмкінді тудырады. Ұсынылып отырған бағдарлама балалардың еңбек әрекетіне қатысу қызығушылығын дамыту мақсатын көзейді.

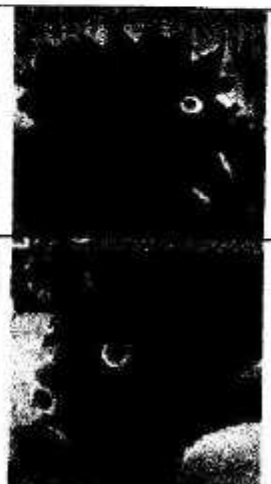
Мақсаты: Балалардың еңбек етуге деген қызығушылықтарын және даярлықтарын жетілдіру

Міндеттері:

Балалардың белсенділік, іскерлік және еңбекті құрметтеу қасиеттерін дамыту;

- Жұмыс барысында табиғи материалдарды орынды қолдану іскерліктерін жетілдіру

-
- Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс
 - Өз қалаулары бойынша жұмыс
 - Шығармашылық көрме

		Т саны	ы	әдебиеттер
қағаздан не растырылады	Балаларды қағаз түрлерімен, қасиетімен, олардан не жасауға болатынымен таныстыру	1		«Балақай» бағдарламасы Ортаңғы топ «Же баспасы, 2007ж.
Ысық пен шқан»	Балаларды кепкен жапырақтармен ұқыпты, таза жұмыс жасауға жаттықтыру	1		
аңырауқұлақ ригами	Қағаз, оның пайдалануы туралы түсінік беру. Шаршыны тең екіге және қиғашынан бүктеуге үйрету. Баланың ой-қиялын, кеңістікте орналастыра білу дағдысын дамыту	1		«Зерек бала» бағдарламасы
ұлдызкүрт»	Балаларға жер жаңғақты, ағаш жапырағын, бояуларды пайдаланып, жұмыс жасауға үйрету	1		
згі өнімді ауға алған ет» гами	Өз қолдарымен қағаздан әр - түрлі бұйымдар жасауға үйрету. Шаршы қағазды теңестіре, тігінен, көлденеңнен бүктеу дағдыларын жетілдіру. Сабакқа деген қызығушылықтарын арттыру	1		
бақа	Балаларды пайдалануға жарамсыз заттармен: жаңғақ қабығы мен ермексазды біріктіре отырып жұмыс жасауға жаттықтыру	1		
пі	Балаларды пайдалануға жарамсыз заттармен: шишқалар мен ермексазды біріктіре отырып жұмыс жасауға жаттықтыру	1		
ық	Балаларды қағазды екі бүктеп, арнайы сызылған жолдармен пішінді қиып алуға үйрету	1		
дер.	Өз қолдарымен қағаздан әр түрлі	1		

		біріктіру	қағазды тенестіре, тігінен, көлденеңнен бүктеу дағдыларын жетілдіру			
	10.	Шырпы қораптарынан машина жасау	Пайдалануға жарамсыз заттардан машина жасауды үйрету. Баланың ой-қиялын дамыту, шығармашылықпен әрекет етуге баулу, бастаған істерін аяғына дейін жеткізе білуге дағдыландыру	1		
	11.	Сандықша	Пайдалануға жарамсыз заттардан, қорапшалардан сандықша жасап, әшекейлеуге үйрету	1		
	12.	«Жол белгілері» Пайдалануға жарамсыз заттармен жұмыс	Балалардың құрастыруға деген қызығушылықтарын арттыра отырып, ой-қиялдары мен шығармашылықтарын дамыту және алдарына мақсат қоя білуге үйрету	1		
Желтоқсан	13.	Рамкалар жасау	Балаларға жарамсыз заттарды, дәндерді рамаға ұқыпты жапсыра білуге жаттықтыру	1		
	14.	Шырша	Пайдалануға жарамсыз заттардан шырша жасауды үйрету. Баланың ой-қиялын дамыту, шығармашылықпен әрекет етуге баулу, бастаған істерін аяғына дейін жеткізе білуге дағдыландыру	1		
	15.	Пайдалануға жарамсыз материалдармен өз бетінше жұмыс	Балалардың өз қалаулары бойынша жұмыс жасау	1		
	16.	Жаңа жылдық безендіру (Түрлі-түсті қағаздармен жұмыс)	Қағаз, желім, қайшымен жұмыс істеу дағдыларын бекіту. Қиылған дайын үлгі калыптар бойынша пішінді қиып, бір-біріне таза, ұқыпты желімдеуге үйрету. Бір-біріне қуаныш сыйлауға жұмылдыру	1		
Қазан	17.	Аққала	Балаларға қағазды уағдау арқылы домалақтап, бір-біріне желімдеп, аққала жасау	1		

театры (Қолтырауын Гена, Чебурашка)	ойыншықтар жасауды үйрету. Баланың ой-қиялын дамыту, шығармашылықпен әрекет етуге баулу, бастаған істерін аяғына дейін жеткізе білуге дағдыландыру			
Пингвин	Балаларға пластикалық бөтелке мен ермексиздан пингвин жасауды үйрету	1		
Өз бетінше жұмыс	Балалардың өз қалаулары бойынша жұмыс жасау	1		
Үй	Балаларға пластикалық ыдыстардан, пенопластан әр түрлі заттар жасауға үйрету	1		
Досыма арналған альбом	Қағазбен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру. Тік төртбұрышты қағазды тең екіге бүктеу және бір-біріне желімдеу әдіс- тәсілдерін меңгерту. Альбомды әшекейлету арқылы көркемдік талғамдарын дамыту. Бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу	1		
Көңілді шеберхана	Қағаздан әр түрлі ойыншық жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру. Дөңгелектеу арқылы конус жасауға үйрету. Дайын жұмыстарды өздері бағалай алуға үйрену	1		
Ит (Табиғи материалдармен жұмыс)	Жануарлардың бейнесіне сәйкес табиғи материалдар таңдай алуға үйрену. Бастаған істерін аяқтауға дағдыландыру	1		
Аналарға сыйлық (Құттықтау ашық хат)	Қалың қағаз бетіне жұмсақ мочалканы (губка) алма пішініне ұқсатып киып, желімдеп, бетіне ине қадағып жасау	1		
Көбелек (Табиғи материалмен жұмыс)	Балаларды табиғи материалдармен таныстыру. Жұмыс істеудің алғашқы	1		

	27	Қамшы өру	Әр түсті үш жіпті өруді және оның ұштарын бекітіп, таяқшаға байлауды үйрету. Өз қолдарымен бұйым жасауға деген қызығушылықтарын арттыру. Еңбек нәтижесіне жетуге тәрбиелеу	1		
	28	Құстар ұясы	Балаларға пластикалық ыдыстан ұя жасауды үйрету	1		
Сәуір	29	Желкенді кайық	Жаңғақ қабығына ермексазды толтыра отырып, дайын таяқша жапырақты қадап бекіту	1		
	30	Ұшақ	Балаларды қағазды бекітудің қарапайым әдістерімен таныстыруды жалғастыру. Бүктеу кезінде қарама-қарсы қабырғалары мен бұрыштарының сәйкес келуін қадағалап отыруға үйрету	1		
	31	Табиғи материалдармен жұмыс	Балалардың өз қалаулары бойынша жұмыс жасау	1		
	32	Үйрек (Оригами)	Саусақ бұлшық еттерін және баланың ой-қиялын дамыту; Қағазды әр түрлі әдіспен бүктеуге жаттықтыру	1		
Мамыр	33	Көгершін (Оригами)	Қағазбен жұмыс істеудің әр түрлі тәсілдерін үйретуді жалғастыру; Саусақ бұлшық еттерін жетілдіру	1		
	34	Мимоза тармақшалары»	Дөңгелек түрдегі заттарды қия білуге, бөліктерден құрастыра білуге үйрету. Саусақтарының бұлшық еттерін жетілдіру	1		
	35	Кеме (Оригами)	Балаларды қағаздан бұйымдар жасауға үйретуді жалғастыру. Қағазды бүктеу, жазу арқылы саусақтарды әр түрлі ұсақ қимылдарды жасауға үйрету. Балалардың байқағыштығын, зейінін дамыту	1		
	36	Шығармашылық көрме ұйымдастыру	Балалардың жыл бойы жасаған жұмыстарынан көрме ұйымдастыру	1		
				36	сағат	

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Мектепке дейінгі кіші жастағы балаларды тәрбиелеу мен оқытуға арналған «Зерек бала» бағдарламасы
2. Органғы топқа арналған «Балақай» бағдарламасы
3. З.В.Лиштван
Конструирование
4. Т.С.Комарова
Занятия по изобразительной деятельности в детском саду
Москва «Просвещение» -1991
5. Р.С.Буре, Г.Н.Година
Учите детей трудиться
Москва «Просвещение» -1981
6. Ғаламтордан алынған материалдар

Құрастырушы-автор: Г.Ә.Досымова

Облыстық оқу орталығының шығармашылық топ мүшесі,
№32 «Қызғалдақ» балабақшасының әдіскері Қосымбаева Ғалия

«Таяқшалармен танысу»	Балаларды «Кюизенер таяқшаларымен» таныстыру. Балалардың түстерді қабылдай білу қасиеттерін, есте сақтау қабілеттерін дамыту.	1
«Ұқсасын тап»	Балаларды «Кюизенер таяқшаларымен» таныстыру. Түстерді және ұзындықтарды есте сақтау дағдысын қалыптастыруын жалғастыру.	1
«Ұзын қысқа жолдар»	Заттарды түсіне және ұзындықтарына қарай топтастыра білу қабілеттерін дамыту.	1
«Мысықтарға арналған кілемше»	Түс пен ұзындықты есте сақтау қабілеттерін дамыту.	1
«Көжекке арналған баспалдақ»	Ұзын және қысқа ұғымдарын қалыптастыру.	1
«Орындық» (биік және аласа)	Қарапайым математикалық (биік және аласа) ұғымдарын, кеңістікті бағдарлай білу қасиеттерін қалыптастыру.	1
«Моншақ»	Балаларды ұзындығына қарай таяқшаларды топтастыра білу, ұзын-қысқа, көп-аз ұғымдарын қалыптастыру.	1
«Түрл- түсті жалаушалар»	Қарапайым математикалық ұғымдар геометриялық пішіндер тік бұрыш және үшбұрышпен таныстыру. Есте сақтау қабілеттерін дамыту.	1
«Сандар не	Көп және аз ұғымдарын	1

11	«Поезд және жолаушылар»	Қарапайым математикалық ұғымдарын (көп-аз, ұзын-қысқа), түстеріне қарай сандарын ажырата білу қасиеттерін дамыту.	1	
12	«Шарбақ саламыз»	Түстерді топтастыру, ұзындықтарды салыстыру қабілеттерін дамыту.	1	
13	«Ауылдағы үй»	Балалардың шығармашылығын дамыту. Ауылға деген сүйіспеншіліктерін бойына сіңіру.	1	
14	«Сүлгіні кептіреміз»	Балаларды ұзын-қысқа заттарды ажырата білу, көлеміне қарай топтастыра білу, ұзындығына түсіне қарай топтастыра білуді қалыптастыруды жалғастыру.	1	
15	«Гүлдер жәрмеңкесі»	Сөздік қорларын байыту.	1	
16	«Гүлге арналған гүлқойғыш»	Шығармашылығын дамыту. Бірдей заттардың ұқсастықтары мен айырмашылығын таба білу қасиеттерін дамыту.	1	
17	«Торғай»	Қарапайым математикалық ұғымдар (биік-аласа, үлкен-кіші) ұғымдарын қалыптастыру. Әсемдікке баулу. Берілген тапсырманы орындай білу шығармашылықтарын дамыту. Сөздік (ұзын, қысқа, бірдей) қорларын байыту.	1	
18	«Уақыт»	Сағат, уақыт туралы білімдерін кеңейту. Шығармашылықтарын дамыту.	1	
19	«Жыл мезгілдері»	Жыл мезгілдері туралы	1	

		отырып, түстерді топтастыра білу қасиеттерін дамыту.
22	«Тышқан»	Тышқан туралы білімдерін кеңейте отырып қарапайым математикалық (үлкен-кіші) ұғымдарын қалыптастыру.
23	«Кит»	Теңіз жануарлары туралы білімдерін кеңейте отырып, қарапайым математикалық (үлкен-кіші, көп-аз) ұғымдарын қалыптастыру.
24	«Қуыршаққа арналған көйлек»	Балалардың шығармашылығын дамыта отырып, қарапайым математикалық (ұзын-қысқа) ұғымдарын одан әрі жетілдіру.
25	«Үлкендер мен кішілер»	Математикалық ұғымдарын (үлкен-кіші, ұзын-қысқа) қалыптастыра отырып ажырата білу (ұл-қыз, ер адам, әйел адам) қасиеттерін дамыту.
26	«Кім үлкен?»	Көз мөлшерімен жас ерекшеліктерін таба білу қасиеттерін көлеміне қарап ажырата білу қасиеттерін дамыту.
27	«1 және 2 сандары»	1 және 2 санымен таныстыру. Бірдей заттарды салыстыру және қорытындысын айта, жеткізе білу қасиеттерін дамыту.
28	«2 және 4 Сандары»	2 және 4 сандарымен таныстыру. Математикалық ұғымдарын (аз-көп, бірдей, әр түрлі) қалыптастыруды дамыту.
29	«Логикалық	Балалардың ойлау, қиялдау

32	«Орман ағаштары»	Табиғатқа деген сүйіспеншілігін ояту, табиғатты аялай білу, күтіп баптау сияқты қасиеттерін қалыптастыру. Танымдық қасиеттерін байыту.	1	
33	«Түлкі»	Жабайы аңдар туралы білімдерін кеңейту, құрастыра білу қабілеттерін дамыту.	1	
34	«Аю мен оның қонжықтарына арнап үй салу»	Қарапайым математикалық ұғымдарын (көп-аз, үлкен-кіші, биік-аласа) қалыптастыру. Қиялдарын, өз ойларын ашық жеткізе білу қасиеттерін дамыту.	1	
35	«Үлкен-кіші көпірлер»	Балалардың шығармашылығын дамыту, түсіне қарай топтастыра білу қасиеттерін дамыту.	1	
36	«Таразы»	Балалардың сөздік қорына антонимдік (ауыр-жеңіл, артық-кем) сөздерді енгізу.	1	

Барлығы - 36 сағат